

„O, mijn meester gaat olifanten schieten en beren en buffaloes!”

Was 't maar waar!

Tegen 4 uur bereiken we Lunugalla, een halteplaats, en de hitte begint zich te doen voelen. We staan hier een half uur stil en heb ik tijd om in een der „Kadies”, (winkeltjes) een heerlijken bos bananen in te slaan voor onderweg, wat het heele dorp, drie vrouwen en enkele vuile kinderen, zeer vermakelijk schijnt te vinden.

Voort gaat het weer. De duisternis begint te vallen en na lang sukkelen en ten koste van ontelbare lucifers gelukt het ons de lampen te ontsteken. Het sterke licht trekt de arme nachtuilen aan en weldra zijn er honderden tegen den radiator aangeplakt, en bemachtig ik menig mooi exemplaar, zelfs een atlas-vlinder (*Attacus Atlas*). Zéér wekt dit de verwondering mijner medereizigers op, die maar niet kunnen begrijpen wat de „Dorai” (toean) met die „poetehies” (insecten) doen moet. Addicken zorgt echter voor de noodige uitleg. Hij kent mijn zwak voor alles wat dier of plant is. „Master zendt ze naar de coast”, is het wijze antwoord. Onder „coast” verstaat een tamil zijn eigen geboorteland, Voor-Indië, en verder ieder ander land buiten Ceylon gelegen.

Even oponthoud, een haas zit tusschen het achterwiel. De bestuurder vertelt me, dat hij dikwijls zoo zijn avondmaal vangt, ja zelfs heeft hij eens een wild zwijn doodgereden. Ik geloof hem graag, want nog onlangs werd op deze wijze een mooie panter bemachtigd.

We zien ook vele herten vlak bij aan den weg. Het felle licht maakt ze zoo verbaasd, beduusd, dat alle gedachte aan gevaar geweken is.

(Wordt vervolgd).

NOG EENS OVER DE EICHHORNIA CRASSIPES.

Reeds in den eersten jaargang van *De Tropische Natuur* komt een beschrijving van dezen invoerling voor van de hand van den Heer VAN WELSEM. Deze zeker interessante plant kreeg naar de fraaie, in trossen geplaatste, lichtpaarse bloemen met geel honigmerk den naam van waterhyacint, doch haar eigenschap van zich enorm snel te vermeerderen en dan groote en dichte complexen te vormen bezorgde haar een tweeden naam, en wel dien van waterpest. Over het voorkomen in den Nederlandsch Indischen Archipel geven de verschillende korte mededeelingen een beeld. Het voorkomen werd gemeld van Sumatra en Borneo, van Java van zeer vele verschillende streken. Ze komt op dit laatste eiland zoowel in het oosten als in het westen voor, zoowel in de laagvlakte als hooger op in het gebergte. Bijzonder talrijk in de meertjes tusschen Garoet en Leles, zoo in de Siteo Bagendit, waar men in een primitief vaartuigje voortgestuwd wordt door de velden van deze plant. Op denzelfden toeristentocht vanuit Garoet, waarop men het reeds genoemd meer bezoekt, wordt men door den koetsier of chauffeur ook gebracht op een min of meer hoog punt, vanwaar uit men een aardig vergezicht heeft; beneden aan den steilen rand ligt een meertje, dat langs den rand geheel volgegroeid is met de waterhyacint. De Inlandsche jeugd zorgt er voor, dat de gemakzuchtige toerist de op dien afstand reeds opvallende bloemen ook van nabij kan bekijken. Op mijn reizen naar het oosten van Java valt me telkens weer op, hoe de *Eichhornia* in de slooten en poelen langs de spoorbaan in het Djokjasche alle andere plantengroei overwoekert. Zij wordt er door de bevolking van tijd tot tijd gesneden, en schijnbaar ook weggehaald. Of ze de plant als veevoer gebruiken heb ik vanuit de expres niet kunnen informeeren. Ten slotte zij nog het voorkomen in

de Rawah Pening in het Salatigasche vermeld. De foto's van de moerasvegetatie daar toonen bijna geen andere planten dan de waterpest.¹⁾

In den eersten jaargang werd de krachtige bestrijding van deze plant in Australië besproken. Uit een referaat in de „Bulletin mensuel des renseignements agricoles et des maladies des plantes” blijkt, dat thans de *Eichhornia* ook in Burma en Bengalen in zeer sterke mate als „waterpest” optreedt. In eerstgenoemde landstreek werd in het vorig jaar een wet uitgevaardigd om de voortwoekering ervan te bestrijden en de plant zoo mogelijk uit te roeien. Deze „Burma Water Hyacinth Act, 1917” verklaart dan, dat het voorkomen van deze plant een gevaar voor de gemeenschap beteekent, en stelt daarom het bezit en het kweken ervan strafbaar. Tevens moeten de eigenaren of gebruikers van land de daar voorkomende *Eichhornia* uitroeien, wat bij weigering door daarvoor aangestelde personen kan worden uitgevoerd. Overtredingen van deze wet kunnen worden gestraft met een geldboete van ten hoogste 100 rupees, doch bij herhaling ervan kan de boete gebracht worden op 500 rupees. De gewestelijke besturen kunnen verordeningen uitvaardigen voor de regeling der bestrijding: en zijn tevens bevoegd om de voorschriften van deze wet geheel of gedeeltelijk van toepassing te verklaren op andere schadelijke planten.

J. B.

KORTE GEGEVENS OVER VERGIFTIGE SLANGEN.

De statistiek van Ceylon voor het jaar 1903 vermeldt 217 gevallen van slangenbeten met doodelijken afloop. Voor de jaren 1898—1904 bedraagt het gemiddelde 200 per jaar!

Voor een land, waar ongeveer 50 soorten slangen voorkomen, waarvan er maar 8 vergiftig zijn en drie of vier doodelijk, is dat gemiddelde zeker zeer hoog te noemen.

Voor Engelsch Indië, ongeveer 70 × zoo groot als Ceylon, wat oppervlakte zoowel als aantal bewoners aangaat, is dit gemiddelde nog iets grooter, en wel, in een rond getal uitgedrukt, 20.000 per jaar!

Bestaan er dergelijke gegevens ook omtrent de sterfgevallen op Java, tengevolge van slangenbeten?

Geen wonder, dat men zoekende is naar gegevens, die het verschil tusschen giftige en niet giftige slangen gemakkelijk aantoonen en van hulp kunnen zijn voor het onwetende groote publiek.

Een grondig onderzoek der tanden toch is vrijwel het eenige middel om met zekerheid vast te kunnen stellen, met wat voor slang, al of niet vergiftig, men te doen heeft. En dan zijn deze tanden in vele gevallen gebroken, of brengen nog meer verwarring in de theorie der gifttanden. De *Dipsadinae* o.a. vertoonen gegroefde hoektanden, maar van een giftklier is niets te vinden, en ze zijn dan ook geheel onschadelijk.

Het beweren van „een vierkantige kop”, „afgestompte staart” enz., als teekenen dat een slang vergiftig is, is ook niet te vertrouwen.

Wie helpt ons aan duidelijke gegevens en kenmerken, opdat men vlug kan zeggen „dat is een vergiftige slang”, „die is ongevaarlijk”?²⁾

Zelfs de op die punten meestal zoo betrouwbare inlander maakt dikwijls grove fouten.

Voor meerdere bijzonderheden en vooral kenmerken zullen we zeer dankbaar zijn.

A. C. T.—N.

¹⁾ Ook bij Batavia is de mooie plantengroei van meerdere poelen geheel vernietigd door deze pest. (Red.)

²⁾ Voor de N.I. giftslangen bestaat immers het fraaie plaatwerk van P. A. OUWENS, De voornaamste giftslangen van Ned. O. Indië. (Red.)